

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

Informační centrum

KNIHOVNA UP

Výroční zpráva za rok 1999

Olomouc, únor 2000

Rok 1999 byl ve znamení ukončení rekonstrukcí několika knihoven, které jsou součástí Knihovny Univerzity Palackého (KUP).

Na počátku roku proběhla velká rekonstrukce knihovny v Informačním středisku Právnické fakulty UP. Po její přeměně se zvýšil počet studijních míst v knihovně ze stávajících 18 na 44. V září byla ukončena rekonstrukce zbrojnice a celá budova začala sloužit jako Informační centrum pro potřeby Univerzity Palackého. Ústřední knihovna (ÚK), která již od roku 1997 v tomto objektu pracuje, rozšířila své služby do prostoru celého prvního patra, což umožnilo zvýšení počtu studijních míst z původních 160 na 370. Obě tyto změny umožnily výrazné zlepšení služeb a současně napomohly i ke zvýšení počtu uživatelů KUP.

Poslední změnou bylo přestěhování Informačního střediska Přírodovědecké fakulty UP do části nových prostor, které se uvolnily odstěhováním CVT do zbrojnice. Prostory, které získalo IS PřF jsou však velmi stísněné a pro fungování knihovny naprosto nevhodné. Uživatelé je mohou jen velmi těžko pro vlastní studium využívat, je proto nutné hledat lepší řešení pro dobré zabezpečení služeb.

V KUP se velmi negativně projevil nedostatek finančních prostředků, se kterým se v roce 1999 potýkala Univerzita Palackého. Knihovna to stejně jako v minulém roce nejvíce pocítila při nákupu informačních dokumentů pro Ústřední knihovnu, kterou navštěvuje denně v průměru 1200 uživatelů a nedostatečný nákup knih a časopisů byl předmětem neustálé kritiky uživatelů. Učitelé, vědečtí pracovníci i studenti potřebují ke své práci čerpat informace z primárních, sekundárních i smíšených zdrojů. Aby mohla knihovna umožnit širokému spektru uživatelů získat nezbytné informace pro jejich práci i studium, musí se v současné situaci stále více snažit zajistit peníze pro nákup informačních dokumentů z jiných zdrojů.

Významnou aktivitou pracovníků KUP bylo v roce 1999 zadávání vlastních projektů a spolupráce při vytváření konzorciálních projektů v rámci programu na podporu výzkumu a vývoje MŠMT.

ZPRÁVA O ČINNOSTI JEDNOTLIVÝCH ČÁSTÍ KUP

Knihovnu Univerzity Palackého tvoří Ústřední knihovna umístěná ve zbrojnici a fakultní knihovnicko-informační pracoviště – informační střediska. Informační střediska se nacházejí na fakultách:

Cyrilometodějské teologické fakultě, Fakultě tělesné kultury, Právnické fakultě a Přírodovědecké fakultě.

Ústřední knihovna je tvořena čtyřmi odděleními:

- oddělením tvorby fondů

- oddělením knihovnických a bibliograficko-informačních služeb

- oddělením ochrany fondů

- oddělením automatizace

Oddělení Ústřední knihovny poskytují současně servis informačním střediskům umístěným na fakultách. Jedná se o nákup, zpracování a rozvoz informačních dokumentů do informačních středisek, údržbu automatizovaného knihovnického systému a základní vyškolení všech pracovníků při práci s počítači.

ÚSTŘEDNÍ KNIHOVNA (ÚK)



Oddělení tvorby fondů

Oddělení tvorby fondů ÚK UP (OTF) poskytuje kompletní servis v oblasti nákupu a odborného zpracování všech druhů informačních dokumentů pro celou KUP, a to centrálně s využitím rozpočtových a grantových (příp. darovaných) finančních prostředků.

1/ - Akvizice

Centrální akvizice objednala, nakoupila a přijala domácí a zahraniční odborné knihy, audiokazety, videoprogramy, informační dokumenty na elektronických médiích, mapy, atd. na základě požadavků odborných informačních pracovníků (supervizorů) v celkové částce 1.538.353,- Kč. Současně přijala (a vložila do knihovního systému Tinlib ve tvaru základního záznamu) knihy, které byly darovány Ústřední knihovně UP, a to v celkové částce cca 750.000,- Kč.

Vzhledem k tomu, že během roku 1999 nebyla vyčleněna finanční částka na nákup informačních dokumentů pro Ústřední knihovnu, byla knižní produkce v oborech volného výběru doplněna intenzivním nákupem až v prosinci 1999 z obdržené částky 300.000,- Kč. Tato každoročně opakující se situace vede k nevyváženému doplňování odborného fondu Ústřední knihovny.

Vybrané statistické údaje (r. 1999):

- počet vyřízených požadavků: 2943
- počet faktur: 604
- počet darovaných knih: 1611

Tabulka vybraných největších obdržených darů do ÚK UP v r. 1999

Dárce	Počet darovaných knihovních jednotek	Celková cena darovaných knihovních jednotek
Velvyslanectví Francie v Praze	294	357904,-
British Council Prague	149	84324,-
Velvyslanectví SRN (prof. Rothe)	87	74940,-
Katedra germanistiky FF UP, sekce nederlandistiky	364	36400,-
p. Alice Walker, USA	54	18160,-
Tygodnik powszechny Kraków	145	14460,-
Stichting „Kinderboek-Cultuurbezit“ Hofdstraat, Holandsko	131	13100,-
Bibliothèque Centrale Provinciale De la Louvière, Belgie	74	12510,-
Wydawnictwo Znak Kraków	74	12102,-

2/ - Jmenná a předmětová katalogizace

Pracovnice jmenné a předmětové katalogizace zpracovaly přírůstky všech druhů informačních dokumentů (vyjma časopisů) pro celou KUP v počtu 7511 knih. jednotek. Současně dokončily po revizi knih volného výběru (VV) ÚK UP kompletní katalogizaci tohoto fondu (celkový počet knih ve VV je cca 60.000 knih, z čehož cca 2/3 musely být kompletně zkatalogizovány). Během celého roku byly katalogizovány knihy ze skladu, které byly požadovány čtenáři a které jsou prozatím pouze zaregistrovány (jen název+signatura).

Pracovnice jmenné a předmětové katalogizace se průběžně během roku zabývaly doplňováním a revizí autorit a předmětových skupin v systému Tinlib v souvislosti s přechodem systému na upravenou verzi 300: T-Series.

2 pracovnice jmenné a předmět. katalogizace (p. T. Krejzová a Mgr. H. Sedláčková) se staly členkami pracovních skupin pro jmenné a věcné zpracování knih při Radě pro katalogizační politiku Národní knihovny ČR.

3/ - Časopisy

Pracovnice odd. časopisů na základě požadavků zajistily centrální objednávku všech periodik pro knihovny IC UP v celkové částce 3.029.796,- Kč. Provedly kompletní urgenci všech nedodaných časopisů pro knihovny IC UP a zpracovaly vstupní kontrolu časopisů docházejících do ÚK UP. Zkatalogizovaly všechny časopisy docházející do ÚK UP za r. 1998 zápisem do vlastnictví v systému Tinlib. Průběžně katalogizovaly v systému Tinlib časopisy uložené ve skladu, které byly do ÚK UP převezeny z bývalého IS FF UP a IS PdF UP. Pracovnice se rovněž zabývaly úpravou záznamů časopisů v systému Tinlib v souvislosti s přechodem systému na novou verzi 300: T-Series.

Vybrané statistické údaje (r. 1999)

- počet objednaných titulů: 763
- počet faktur: 374
- počet urgencí: 253
- počet zkatalogizovaných titulů časopisů: 1260 (stav k 31.12.1999)

4/ - Retrokatalogizace

Retrokatalogizace (2 brigádníci na 0,5 úvazek v r. 1999) pomáhala v odd. časopisů a v odd. předmětové katalogizace. 1 brigádník připravoval pro zpracování časopisy (zápis vlastnictví do Tinlibu), které jsou uloženy ve skladu ÚK UP (svezeny z bývalých inf. středisek FF UP a PdF UP) a dosud nejsou zachyceny v elektronické podobě v centrálním katalogu UP.

1 brigádnice pomáhala při zpracování knih v předmětové katalogizaci za pracovníci, která byla v déletrvající pracovní neschopnosti.

Oddělení knihovnických a bibliograficko-informačních služeb ÚK

1/ -Výpůjční činnost

V roce 1999 se podstatně rozšířily prostory výpůjčního oddělení. Byla dokončena rekonstrukce druhé poloviny objektu Tereziánské zbrojnice a celé první patro bylo zpřístupněno pro uživatele knihovny. Současně byly dány do užívání 2 další místnosti v suterénu knihovny jako počítačové místnosti. Ve volném výběru knih je k dispozici 370 studijních míst, ve 4 počítačových učebnách (2 v suterénu, 2 v prvním patře) je k dispozici 30 počítačů. Ve volném výběru byl rozšířen kout multimediálních počítačů. V současné době jsou k dispozici pro studenty 3 multimediální počítače a 4 videorekordéry.

Do výpůjčního oddělení bylo v srpnu přijato 6 nových pracovníků. Od září byla instalována nová verze knihovnického systému TINLIB (v300). Všichni pracovníci museli být zaškoleni (noví pracovníci) nebo přeškoleni na tuto verzi.

Poskytování knihovnických informací čtenářům patří mezi základní úkoly pracovníků oddělení. Proto byli pracovníci výpůjčního oddělení školeni i v oblasti práce s informačními zdroji dostupnými prostřednictvím počítačové sítě (CCC, ČNB, tuzemské i zahraniční knihovny na Internetu apod.), aby se jejich práce se čtenáři zkvalitňovala.

Návštěvnost ÚK se v minulém roce značně zvýšila. Nejsilnější byla v měsících březnu a listopadu. Celkem přišlo do ÚK v roce 1999 204 190 uživatelů. Průměrná návštěvnost (bez července a srpna, kdy byla ÚK uzavřena) byla 20 041 uživatelů měsíčně.

V březnu byly zakoupeny a dány do provozu speciální ruční scannery, které slouží k evidenci knih zapůjčených studenty k prezenčnímu studiu a řazených zpět do regálů. Běžně založí knihovníci asi 15 000 – 18 000 knih za měsíc. V některých měsících je však počet prezenčních výpůjček mnohem vyšší, např. v říjnu 26 004, v listopadu dokonce 37 569 knih.

Meziknihovní výpůjční činnost je od 1.1.1999 zajišťována centrálně pro celou univerzitu (mimo LF). To znamená, že ÚK byla předána i veškerá agenda MVS FTK, která do konce roku 1998 byla realizována prostřednictvím IS FTK. V tomto roce bylo podáno 2 965 žádank na MVS nebo MMVS. V rámci těchto služeb byly využívány přístupy do německé databáze JASON a do INVIKu STK. Formou elektronické doručovací služby bylo zajištěno asi 15 % MVS.

Vybrané statistické údaje (r.1999)

- počet registrovaných uživatelů v Ústřední knihovně: 3649
- počet studijních míst: 410

2/ -Bibliograficko-informační služby

V průběhu roku byly v ÚK, na PŘF a FTK zpracovávány rešerše pro potřeby vyučujících a postgraduálních studentů ze síťových zdrojů jako je Current Contents Connect, STN International a volně přístupných informací na Internetu i z vlastních zdrojů, které tvoří databáze na CD ROM, např. Česká národní bibliografie, Wilson OmniFile Full Text a dalších. Od dubna byla vyučujícím a postgraduálním studentům nabídnuta možnost průběžných rešerší nových přírůstků informačních zdrojů prostřednictvím SDI profilů. Tato služba se setkala se značným ohlasem. Bylo zřízeno přes 100 SDI profilů, které jsou měsíčně zpracovávány a rozesílány uživatelům.

Významnou součástí práce oddělení byla skupinová práce se čtenáři. Vzhledem ke zkušenostem z předchozího roku byly od září instruktáže, exkurze 1.ročníků i další skupinové návštěvy zajišťovány v době od 7.00 – 9.00 hod., aby se co možná nejvíc omezily rušivé prvky v době, kdy je studovna v provozu a je třeba zachovávat klid. Přes toto omezení byl ze strany kateder o exkurze v knihovně velký zájem. Tuto možnost nejvíce využívaly pedagogická a filozofická fakulta.

V rámci informační výchovy uživatelů byly pro studenty i vyučující připraveny kurzy práce s databází Current Contents Connect.

V uplynulém roce byly do výpůjčního oddělení převedeny videokazety AFO z Konferenčního servisu RUP (celkem 926 kusů). Byly umístěny do budoucí audiovizuální studovny.

Vybrané statistické údaje (r.1999)

- počet rešerší on-line: 115
- počet rešerší: 850
- počet MVS: 2965

3/ -Jiné aktivity

V prostorách volného výběru ÚK jsou pro uživatele k dispozici 4 kopírovací stroje. V uplynulém roce bylo zhotoven 407 760 kopií, což je téměř dvojnásobek oproti roku 1998. Z toho vyplývá, že tato činnost tvoří významnou součást pracovní náplně zaměstnanců výpůjčního oddělení.

V průběhu roku se pracovníci výpůjčního oddělení podíleli na hloubkové revizi, která probíhala ve volném výběru ÚK siglováním literatury a jejich stavěním do regálů po katalogizaci. V průběhu roku byly v časopisecké studovně provedeny 2 revize časopisů.

V období prázdnin byl v souvislosti s otevřením druhé poloviny budovy nově rozmístěn knihovní fond, studovna časopisů a CD ROM. Byly vyrobeny nové popisky regálů a boxů na časopisy.

Vybrané statistické údaje (r.1999)

- počet xerokopií: 407760
- počet studijních míst: 410

Oddělení ochrany fondů

1/ -Úsek revize

Pracovníci tohoto úseku pokračovali v komplexní hloubkové revizi knihovního fondu, umístěného ve volném výběru Ústřední knihovny. Fond byl revidován v souvislosti s kontrolou, doplněním a opravami stávajících počítačových záznamů v systému Tinlib, veškerému fondu byla nově přidělena absolutní signatura, byl opatřen magnetickou ochranou a vnějškově označen identifikačními znaky. Část málo frekventovaného fondu byla převedena do prostor skladů a často žádané publikace ze skladových prostor byly převáděny do volného výběru knihovny.

Vybrané statistické údaje (r.1999)

- počet zpracovaných knihovních jednotek v roce 1999: 34 265
- počet revidovaných knihovních jednotek celkem: 55 662
- ztráty: 827
- k odpisu připraveno 4263 knihovních jednotek

2/ -Úsek péče o fondy

Pracovníci tohoto úseku opatřili novou vazbou 432 publikací. Po dohodě s výpůjčním oddělením jsou vázány především nejčastěji žádané poškozené publikace ve volném výběru. Drobná poškození fondu jsou opravována pracovníky oddělení. Během roku se stali součástí tohoto úseku rovněž pracovníci, kteří zajišťují informační službu Ústřední knihovny.

3/ -Úsek distribuce

Pracovníky byly zajišťovány služby počínaje příjmem nových knih, přes jejich označení signaturou, opatřením magnetickou ochranou, označením identifikačními znaky až po distribuci na jednotlivá pracoviště a informační střediska fakult. Úsek distribuce zároveň zajišťuje služby podatelny pro knihovnu.

4/ -Úsek skladů

Tímto úsekem je především zajišťována výpůjční služba z fondů, uložených ve skladových prostorách, kde je v současnosti uloženo 194 051 publikací zpracovaných v Tinlibu a 3411 publikací, které na zpracování čekají, především vzácných tisků a darů. Pracovníci provedli v letním období revizi stavění fondů ve skladech, podíleli se na přesunu fondů v souvislosti s otevřením nových prostor knihovny, provádějí přesuny fondů dle aktuálních potřeb.

Do služeb oddělení je rovněž zahrnut i provoz šatny, přes kterou denně dochází ve dnech nejvyšší návštěvnosti ke dvěma tisícům návštěvníků.

Vybrané statistické údaje (r.1999)

- počet titulů časopisů umístěných ve sklepech: 13 250
- počet vyřízených požadavků ze sklepa: 9 053
- nejvyšší návštěvnost v roce 1999: v měsíci listopadu - 29629 uživatelů
- nejnižší návštěvnost v roce 1999: v měsíci červenci - 1812 uživatelů (prázdniny, knihovna od 10.7 uzavřena)

Oddělení automatizace

1/ Údržba knihovnického systému Tinlib

V roce 1999 obdržela Knihovna UP novou verzi v300 počítačového knihovního systému Tinlib, která dostala název T- Series. Pracovníci oddělení provedli po upgrade tohoto systému změny, které jsou důležité pro práci v naší knihovně a odlišují se od oficiální verze systému. V souvislosti se zavedením nové verze systému se projeví problémy, které musely být rychle vyřešeny, aby nenastaly závažné chyby při provozu. Ve verzi došlo k důležitým změnám při práci v modulu Výpůjční protokol. Změny také nastaly v modulech Akvizice, Správa seriálu a malé změny se objevily rovněž v modulu Katalog. Oddělení provádělo během celého roku pravidelnou údržbu systému a také archivaci dat všech modulů.

Koncem roku byly do T-Series přihrána data z katalogu LF UP do souborného katalogu UP. Přihrávání dat způsobuje velké problémy, neboť všechny odlišnosti záznamů z jiného katalogu se negativně projevují na celkové úrovni katalogu. Data tedy musejí být před nahráním do souborného katalogu opravena, přesto se však projeví chyby, které musejí být co nejdříve opraveny.

2/ Kontrola dat knihovnického systému Tinlib

Pro bezchybný provoz systému je nutná pravidelná kontrola dat, jedná se především o kontrolu práce systému ve výpůjčním modulu. V případě chybného provozu tohoto modulu by docházelo k velkým problémům při práci se čtenáři.

Každý den je rovněž prováděna kontrola dat z modulu Katalog a po přihrání dat z LF UP se kontrola a oprava dat mnohonásobně zvětšila.

3/ Publikační server UP

Pracovníci oddělení získali grant na vytvoření publikačního serveru UP. Byl zakoupen výkonný server a profesionální databáze OBD firmy DERS z Hradce Králové, která byla určena na vytvoření databáze publikačních činností pedagogů a vědeckých pracovníků univerzity. Oddělení automatizace zorganizovalo školení pro práci v této databázi pro celou univerzitu. Toto školení provedli programátoři firmy DERS. Pracovníci oddělení automatizace provádějí údržbu publikačního serveru a správcem dat se stal vedoucí IS PřF.

Na konci roku byl obhájěn grant na vytvoření publikačního serveru.

4/ Instalace nových počítačů a tiskáren

Knihovna UP získala na konci roku 1998 v rámci konsorcia MOLIN -55 nových počítačů z Mellonovy nadace. Pracovníci oddělení nainstalovali tyto počítače do Ústřední knihovny a do IS na fakultách. Pracovníci prováděli instalaci veškerých technických zařízení v knihovně s výjimkou softwarového vybavení.

5/ Školení pracovníků

Všichni noví pracovníci jsou proškoleni v základech práce s počítačem a v práci s počítačovým knihovnickým systémem Tinlib.

Pracovníci jednotlivých oddělení byli pracovníky oddělení automatizace vyškoleni v novém způsobu práce v odpovídajících modulech ve verzi 300.

6/ Vytváření a údržba webovských stránek knihovny

Během roku se doplňovaly nabídky k původním stránkám knihovny. Byl vytvořen program k zobrazování přírůstků knihovny za každý měsíc. Vzhledem k tomu, že k původní stránce přibývaly stále nové informace, stávala se původní stránka dost nepřehlednou a začala být budována nová.

7/ Importování dat

Na žádost IC LF UP byla z katalogu LF UP importována data do souborného katalogu. Následovala jejich oprava, neboť data uložená v elektronickém knihovním katalogu LF se značně odlišovala od dat uložených do souborného katalogu UP.

INFORMAČNÍ STŘEDISKA

Informační středisko Cyrilometodějské teologické fakulty



Pracovníci IS CMTF zabezpečovali v plné šíři výpůjční a informační službu. Knihovna je již řadu roků otevřena rovněž každou druhou sobotu v měsíci. Vychází tím vstříc studentům studia při zaměstnání, kteří mají v sobotu konzultace, aby mohli v tu dobu využít služeb knihovny. Studenti jsou průběžně seznamováni s prací v OPACu v souborném katalogu UP a jsou jim poskytovány rady při kopírování materiálů z knihovny.

Do fondu bylo zařazeno 1281 přírůstků knih, které byly zkatalogizovány v ÚK v oddělení tvorby fondů.

Vedoucí knihovny, jako supervizor pro obory teologie a filozofie, prováděla ve spolupráci s vedoucími kateder CMTF a FF návrhy na nákup informačních dokumentů pro tyto obory.

Pracovníci IS byli vyškoleni v nové verzi Tinlibu.

V knihovně probíhala školení, knihovnické lekce a exkurze, kterých se zúčastnilo 120 studentů.

Koncem roku došlo k velké personální změně v IS CMTF. Paní Mgr. Hana Mikulenkova odešla na mateřskou dovolenou, v době její nepřítomnosti ji bude zastupovat Bc. Marie Pospíšilová, která v souvislosti s přebráním knihovny zahájila revizi informačních dokumentů v knihovně.

Informační středisko Fakulty tělesné kultury



Pracovnice IS FTK zabezpečovaly v plné šíři výpůjční a informační službu a prováděly průběžné instruktáže uživatelů, týkající se práce v souborném katalogu UP, v databázi JERIS a ve všech databázích přístupných v knihovně FTK.

Během roku pracovnice katalogizovaly dary a diplomové práce od roku 1985 a pokračovaly v excerpci článků z tuzemských odborných periodik. Provedly revizi fondu zpracovaného v souborném katalogu UP.

Ve spolupráci s knihkupectvím Malé centrum Brno byla uspořádána výstava zahraničních knih v průběhu mezinárodní konference uskutečněné na FTK.

Vedoucí IS FTK, jako supervizor pro obory sport a medicína prováděla ve spolupráci s fakultou návrhy na nákup dokumentů v daných oborech a spolupracovala s fakultou a s oddělením tvorby fondů při zajišťování nákupu odborné literatury z grantů. Osobně provedla zpracování publikační činnosti učitelů a vědeckých pracovníků FTK do databáze OBD.

Měsíčně byl pomocí p-mailu rozeslán seznam přírůstků v knihovně uživatelům z FTK. Byla zajištěna cirkulace odborných časopisů z SVK v Olomouci.

IS FTK je zapojeno do činnosti International for Sport Information (IASI).

V průběhu roku došlo v IS FTK ke dvěma personálním změnám. Zkušené pracovnice, které odešly, musely být nahrazeny dvěma novými pracovníci, které byly v průběhu každodenní činnosti knihovny důkladně zaškolovány.

Informační středisko Právnické fakulty



V době od 18.1.1999 do 7.3.1999 byla pro uživatele uzavřena knihovna z důvodů rekonstrukce. Počet studijních míst stoupl z původních 18 na 44. Knihovna byla zařízena v souladu s původním vybavením průhledovými regály firmy Šebek. Za přítomnosti děkana Právnické fakulty UP doc. Ing. Jiřího Blažka byla 8.3.1999 slavnostně otevřena nově rekonstruovaná knihovna.

Na Právnické fakultě úspěšně proběhlo akreditační řízení, při kterém byla hodnocena i úroveň služeb IS PF.

Vedoucí IS PF jako supervizor pro obory ekonomika a právo prováděla ve spolupráci s fakultou návrhy na nákup dokumentů v daných oborech a spolupracovala s fakultou a s oddělením tvorby fondů při zajišťování nákupu. Knihovna získala v roce 1999 rekordní počet přírůstků, tj. 1040 svazků knih.

V knihovně probíhalo průběžně doplňování databáze Parlatin, což je databáze parlamentních tisků.

Pracovnice IS PF zabezpečovaly v plné šíři výpůjční a informační službu a prováděly průběžné instruktáže uživatelů knihovny k vyhledávání v souborném katalogu UP, v právnických databázích a jiných databázích přístupných pro uživatele knihovny.

K 31.12.1998 bylo ukončeno doplňování lístkového katalogu.

Informační středisko Přírodovědecké fakulty



Knihovna matematických oborů, která je součástí IS PřF zaznamenala v průběhu roku zvyšující se zájem uživatelů. Pracovnice v této knihovně začala plně zabezpečovat výpůjční a informační službu a prováděla průběžné instruktáže uživatelů. Na tř. Svobody od minulého roku funguje „ministudovna“ se dvěma počítači, bylo navštěvováno studenty velmi často. Uživatelé tu využívají přístup k Internetu a současně studují v časopisech ve studovně vystavených. V průběhu roku došlo k personální změně. Koncem května odešla z IS paní Štěpánková (stěhování do zahraničí) a na její místo nastoupila paní Krnošová. Doplnila seznam signatur pro studovnu IS, doplnila souborný přírůstkový seznam a s pomocí fakultní síly provedla odpisy – vše od roku 1997 do současnosti. Pro šest kateder vyhotovuje klasické katalogizační lístky. Začátkem zimního semestru 1999/2000 se informační středisko přestěhovalo do nových prostor, uvolněných odchodem CVT do budovy Zbrojnice. Již v červnu 1998 byla vedení fakulty předána koncepce obnovy informačního střediska fakulty, skutečnost nás však zklamala – prostorově i organizačně.

Pro ulehčení distribuce a plateb MVS pomáhají pracovníci IS nadále centrálnímu oddělení MVS v Ústřední knihovně.

V rámci mezinárodní výměny bylo rozesláno 28 ks sborníku Acta UPOL řady Chemica, 43 ks Mathematica, 65 ks Biologica, 42 ks Geologica, 27 ks Physica a 32 ks řady Geographica, celkem tedy 237 ks sborníků.

Byly zpracovány a rozeslány seznamy přírodovědeckých časopisů pro Národní knihovnu, Národní lékařskou knihovnu, SVK Olomouc a SVK Ostrava.

Odebírané časopisy i knihy nakupované fakultou přímo (mimo KUP) nebo získané formou darů, jsou průběžně zpracovávány do souborného katalogu UP. Pro fakultu zajišťují pracovníci IS PřF donášku pošty.

Vedoucí IS PřF, jako supervizor pro přírodovědné obory, prováděl ve spolupráci s fakultou návrhy na nákup dokumentů v daných oborech a spolupracoval s fakultou a s oddělením tvorby fondů při zajišťování nákupu odborné literatury z grantů.

Vedoucí IS PřF se stal správcem dat souborného katalogu publikační činnosti pedagogů a výzkumných pracovníků UP, který je uložen na publikačního serveru UP.

Pracovníci IS průběžně navštěvují školení, která jsou potřebná k provozu všech potřebných uživatelských služeb i k vlastnímu sebevzdělání, aby byli schopni v plném rozsahu poskytovat knihovnické a odborné informace uživatelům. Počet online rešerší stále klesá, informační práce se tedy zaměřuje na konzultace při provozu e-mailu a vyhledávání bezplatných informací z Internetu.

Pracoviště také podalo koncem roku dva návrhy na přidělení grantu: Jeden ve spolupráci s Albertina income Praha se týká konzorciálního odběru „Biological Abstracts“, druhý

ve spolupráci s firmou DERS navrhuje ke zvýšení vědecké spolupráce mezi vysokými školami síťové propojení uživatelů programu OBD Pro.

DALŠÍ DŮLEŽITÉ AKTIVITY PRACOVNÍKŮ KUP

- **projekty v rámci programu na podporu výzkumu a vývoje MŠMT**

Podané projekty v rámci programu výzkumu a vývoje MŠMT ČR.

Knihovna podala vlastní projekty, ke kterým se připojila řada dalších knihoven v ČR.

Koordinovaný nákup vědeckých a odborných periodik – jedná se o společný nákup tištěných i on-line verzí vědeckých i odborných periodik pro potřeby české vědy a výzkumu.

Konsorciální nákup biologických databází – společný nákup pro VŠ příslušných oborů

Efektivní zpřístupnění elektronických databází zaměřených na sport - společný nákup pro VŠ příslušných oborů

Internetovská metadatabáze dat a informací pro potřeby vědy a výzkumu – vytvoření veřejně přístupné metadatabáze umístěné na Internetu, která bude sdružovat bibliografické záznamy, údaje o autorech a oblastech jejich vědeckého zájmu a plné texty článků při respektování autorského zákona.

KUP se připojila k návrhům knihoven z ČR:

Velkoplošná multilicence na přístup do Web of Science – zahrnuje přístup pro neomezený počet uživatelů UP do citačních indexů: Science Citation Index Expanded, Social Sciences Citation Index a Art and Humanities Citation Index. Retrospektiva dat je od roku 1985 do současnosti.

Ejfl Direct (Electronic Information for Libraries) – přístup do fulltextové databáze asi 3000 titulů zahraničních periodik. Retrospektiva je u jednotlivých titulů různá (maximálně 10 let). K dispozici jsou plné texty časopiseckých článků včetně obrazové dokumentace.

Zpřístupnění informačního systému CELEX v rámci podpory a harmonizace práva České republiky a Evropské unie. Projekt právnických fakult pro společný přístup k vybraným elektronickým zdrojům.

Projekt teologických fakult pro koordinovaný nákup periodik.

- **příprava projektu pro nadaci Charta '77 na vybavení studovny pro nevidomé a těžce zrakově postižené**

o příspěvek bylo požádáno sedmdesát institucí. Kladně reagovaly tři instituce: Telecom Brno (50000,- Kč), Autocont Olomouc (20000,-Kč) a Associated Consultants (2000,-Kč)

- **získání grantu v rámci Sorosovy nadace v rámci projektu MOLIN – vytvoření centra pro celoživotní vzdělávání knihovníků**

práce na tomto projektu se zúčastnili knihovníci z Olomouce, Prahy, Brna, Ostravy, Hradce Králové, Českých Budějovic a Plzně

- **umožnění přístupu uživatelům z UP k rozsáhlému souboru časopisů v elektronické formě (121 titulů) - JSTOR**

databáze JSTOR obsahuje časopisy z oboru ekologie, historie, statistiky, afroamerických studií, filozofie, matematiky atd.

- **uspořádání seminářů**

ve dnech 10.6.-11.6.1999 proběhlo tradiční setkání knihovníků právnických fakult, které se uskutečnilo v Olomouci poprvé a zorganizovala ho vedoucí IS PF

uspořádání semináře pro pracovníce knihovny bratislavského podniku Slovnaft, který se týkal konzultací o práci v jednotlivých modulech Tinlibu

- **rozšíření provozu ÚK do druhé poloviny zbrojnice, zvětšení šatny**

na této činnosti se podílela během července a srpna všechna oddělení ÚK

- **uspořádání výstav**

uspořádání výstav odborných knih z nakladatelství Malé centrum Brno

uspořádání výstavy fotografií studentky FF v ÚK

pravidelné výstavy výtvarných prací studentů výtvarné výchovy v ÚK

- **publikační činnost pedagogů a vědeckých pracovníků**

zabezpečení sběru, zpracování a odeslání dat o publikační činnosti pracovníků UP

- **získávání nových informací a vzdělávání knihovníků**

vedoucí oddělení tvorby fondů se zúčastnila semináře „Zlín skriptum '99“ a Mezinárodního knižního veletrhu ve Frankfurtu n/Mohanem

vedoucí IS PF navštívila knihovnu na Právnické fakultě v Brně a její Evropské dokumentační středisko

účast na konferenci Infórum 1999 – uskutečnilo se v aule VŠE v Praze (příl. obr. 1)

návštěva Mitterandovy knihovny v Paříži, knihovnou provázela paní Boková, česká knihovnice zaměstnaná v Mitterandově knihovně – knihovníci tento poznávací zájezd podnikli ve vlastní dovolené a za vlastní peníze (příl. obr. 2,3)

aktivní účast na semináři CASLIN '99, příspěvek: Souborný katalog UP (příl. obr. 4)

aktivní účast na „Setkání uživatelů knihovnického systému T-Series“ v Ostravě (příl. obr. 5)

účast na exkurzi do Velké Británie, kterou uspořádala MU Brno, v jejím rámci byly navštíveny knihovny v Londýně, Hatfieldu, Oxfordu a Cambridge

účast na celostátní poradě VŠ knihoven v Ostravě

účast na semináři „Knihovny pro příští tisíciletí II“

ve spolupráci s katedrou sociologie a andragogiky byl uspořádán kurz „Rozvíjení komunikativních dovedností“, kterého se také zúčastnily knihovnice z MU Brno (příl. obr. 6,7)

PŘÍLOHA

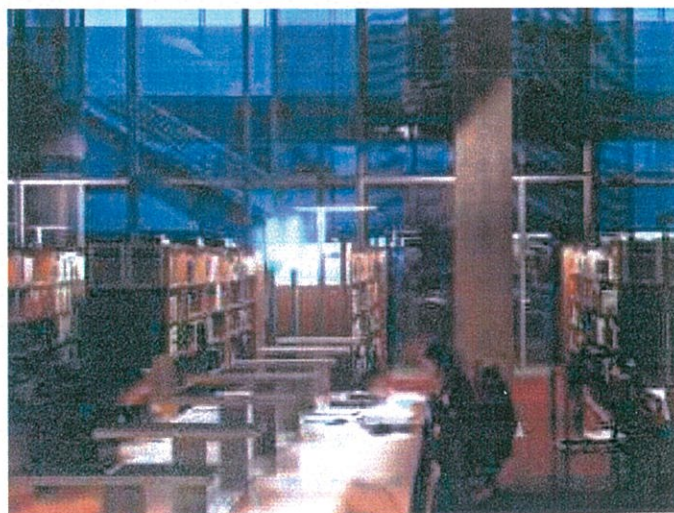
PŘÍLOHA



Obr. 1



Obr. 2



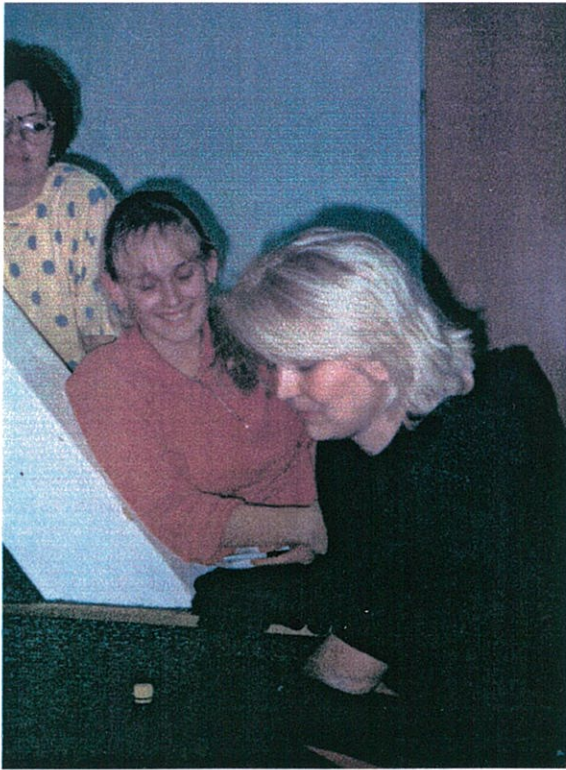
Obr. 3



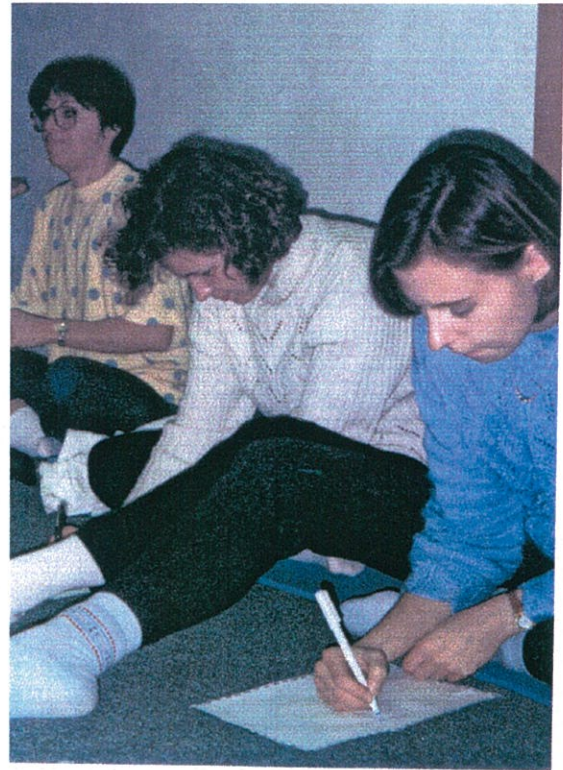
Obr. 4



Obr. 5



Obr. 6



Obr. 7

TABULKY

Tab. I Personální obsazení Knihovny UP - stav k 31.12.1999

	Ing. TECHNICKÝ TECHNIKY + TECHNIK	VÝPOČETNÍ SYSTÉMOVÝ KNIHOVNIK	PROFESIONÁLNÍ KNIHOVNIK	NEPROFESIONÁLNÍ KNIHOVNIK PRACUJÍCÍ KNIHOVNU	INFORMAČNÍ SPRACOVNÍK	POMOCNÁ SILA	BRIGÁDNÍCI	CELKEM
CMTF			2	1				3
FTK			1	2				3
PF			2					2
PřF			1	2		1		4
UK	2	1	18	19	7	3	2	52
CELKEM	2	1	24	24	7	4	2	64

Počet studentů na jednotlivých fakultách v roce 1999

	BAKALÁRSKÉ	MAGISTERSKÉ	DOKTORANDSKÉ	CELKEM
CMTF	0	677	76	753
FF	655	2242	69	2966
FTK	18	1219	42	1279
LF	243	1214	257	1714
PdF	239	2805	77	3121
PF	0	772	0	772
PřF	381	1355	236	1972
CELKEM	1536	10284	757	12577

	AKCE* V IS FAKULT	ÚK A	ÚČAST STUDENTŮ
CMTF		6	120
FTK		38	200
LF			
PF			
PřF		4	76
FF			
PdF		4	30
UK		78	2950
Celkem		130	3376

* Vzdělávací a výchovné akce pro uživatele

Tab. II Provozní náklady - informační materiál

a) Tištěné materiály - monografie

IS	MONOGRAFIE				ČASOPISY				Inform. materiál	
	tuzemské	%	zahraniční	%	CELKEM	%	tuzemské	%	zahraniční	%
CMTF	17194,60	13,25	73375,50	56,56	90570,10	69,81	8434,00	6,50	28935,68	22,30
FF	183532,25	24,88	210063,02	28,48	393595,27	53,37	47594,42	6,45	296335,90	40,18
FTK	42300,00	8,23	164700,00	32,04	207000,00	40,27	15600,00	3,04	154800,00	30,12
PdF	657,50	0,14	272,98	0,06	930,48	0,20	114132,10	24,50	350724,31	75,30
PF	135339,00	47,50	65348,00	22,93	200687,00	70,43	55647,00	19,53	19975,00	7,01
PřF	42038,70	1,88	222007,66	9,92	264046,36	11,80	31512,50	1,41	1903998,19	85,11
UK	200126,30	11,14	181397,85	10,10	381524,15	21,25	2107,60	0,12	0,00	0,00
CELKEM	621188,35	10,08	917165,01	14,88	1538353,36	24,95	275027,62	4,46	2754769,08	44,69
									3029796,70	49,15
										4568150,06
										74,10

b) netištěné materiály + sumář

IS	Databáze		AV materiál		Vazba		Ostatní		Celkem netištěné materiály		Celkem informační materiály	
	Kč	%	Kč	%	Kč	%	Kč	%	Kč	%	Kč	%
CMTF	1799,00	1,39		0,00		0,00		0,00	1799,00	1,39	129738,78	100,0
FF		0,00		0,00		0,00		0,00	0,00	0,00	737525,59	100,0
FTK	117200,00	22,80	5900,00	1,15	1600,00	0,31	11900,00	2,32	136600,00	26,58	514000,00	100,0
PdF		0,00		0,00		0,00		0,00	0,00	0,00	465786,89	100,0
PF		0,00		0,00	8618,00	3,02		0,00	8618,00	3,02	284927,00	100,0
PřF	3800,00	0,17		0,00	33777,30	1,51		0,00	37577,30	1,68	2237134,35	100,0
UK	1328282,79	73,97		0,00	83807	4,67		0,00	1412089,79	78,64	1795721,54	100,0
CELKEM	1451081,79	23,54	5900,00	0,10	127802,30	2,07	11900,00	0,19	1596684,09	25,90	6164834,15	100,0

a) Knihovní jednotky vedené v přírůstkových seznamech

IS	Stav fondu k 31.12.1998		Pohyb fondu v roce 1999		
			Přírůstky	Ubytky	Celkem
CMTF		13861	1281	0	15142
FF		0			0
FTK		13713	677	260	14130
PF		5040	1046	0	6086
PdF		2100	55		2155
PřF		85455	573	828	85200
UK		234761	3879	4427	234213
Celkem		320216	7511	5255	356926

Knihy, které byly zakoupeny pro katederní knihovny, nejsou v této statistice podchyceny

b) periodická literatura

IS	Časopisy odebírané v r. 1999				Časopisy trvale uchovávané v IS			
	Časopisy tuzemské -		zahraniční -		tuzemské -		zahraniční -	
	počet titulů	počet titulů	počet titulů	počet titulů	počet titulů	počet titulů	počet titulů	celkem počet svazků
CMTF	35	46	81	27	30	57	588	
FF	120	96	216	116	94	210	0	
FTK	50	66	116	115	107	222	1558	
PF	65	16	81	57	14	71	1572	
PdF	140	83	223	18	65	83	0	
PřF	83	207	290	486	1147	1633	42680	
UK	3		3	3		3	28203	
	496	514	1010	822	1457	2279	74601	

Časopisy zakoupené pro FF jsou ve studovně ÚK

Časopisy zakoupené pro PdF jsou na katedrách PdF

c) netištěné informační materiály

IS	Databáze	V materiály	Ostatní
CMTF	7	42	0
FF			
FTK	6	613	
PF			1
PdF		35	
PřF	6	4	
UK	42	*	
Celkem	19	694	1

* Z Konferenčního servisu předáno 926 AV kazet, které nejsou zatím zkatalogizovány.

Tab. IV Služby

IS	Registr. uživatelé	Počet řešerši on-line	Počet řešerši v IS	MVS	Počet studoven	Počet ve stud.	míst	Počet reprogr. zař.	Počet xerokopii	Výnosy z reprogr. služeb
CMTF	265	0	2		4		32	0	0	0
FTK	959	10	20		1	1	23	2	27200	26380
PF	555				1	1	44	1	47024	47805
PřF	457	4			5		23	1	16985	
UK	3649	115	850	2965	12		415	2	407760	292127
CELKEM	5885	129	872	2965	23		537	6	498969	366312

Tab. V Výpočetní technika

IS	PC	Tiskárny	CD ROM server	CD ROM player	DB server
CMTF	4	4		3	
FTK	4	3		4	
PF	3	2			
PřF	2	3		2	
KUP	107	14	1	19	3
CELKEM	120	26	1	28	3

VÝPŮJČKA

Počet zaregistrovaných čtenářů - podle fakult

CMTF	265
FF	2166
FTK	959
PdF	1255
PF	555
PřF	457
LF	135
IC	65
Ostatní	28
CELKEM	5885

IS fakult	Absenční výpůjčka	Prezenční výpůjčka	Výpůjček celkem	Počet návštěvníků knihovny
IS CMTF	2923	7337	10260	10260
IS FTK	11608	59500	71108	19809
IS PF	3760	20350	24110	18964
IS PřF	1027	890	1917	2649
UK	43303	121656	164959	204190
CELKEM	62621	209733	272354	255872

ABSENČNÍ VÝPŮJČKY PODLE JEDNOTLIVÝCH KNIHOVEN

IS fakult	CMTF	FF	FTK	LF	PdF	PF	PřF	IC	CELKEM
IS CMTF	1584	793	104		327	64	26	25	2923
IS FTK	15	146	10902	11	501	3	4	26	11608
IS PF	9	265	53	1	52	3316	17	47	3760
IS PřF	1	33	116	6	85	6	780	0	1027
UK	1210	25112	2772	277	10499	726	1307	1400	43303
CELKEM	2819	26349	13947	295	11464	4115	2134	1498	62621

Výpůjčka v Knihovně UP probíhá elektronicky do souborného katalogu.

Celkový počet absenčních výpůjček v r. 1999 - 62.621

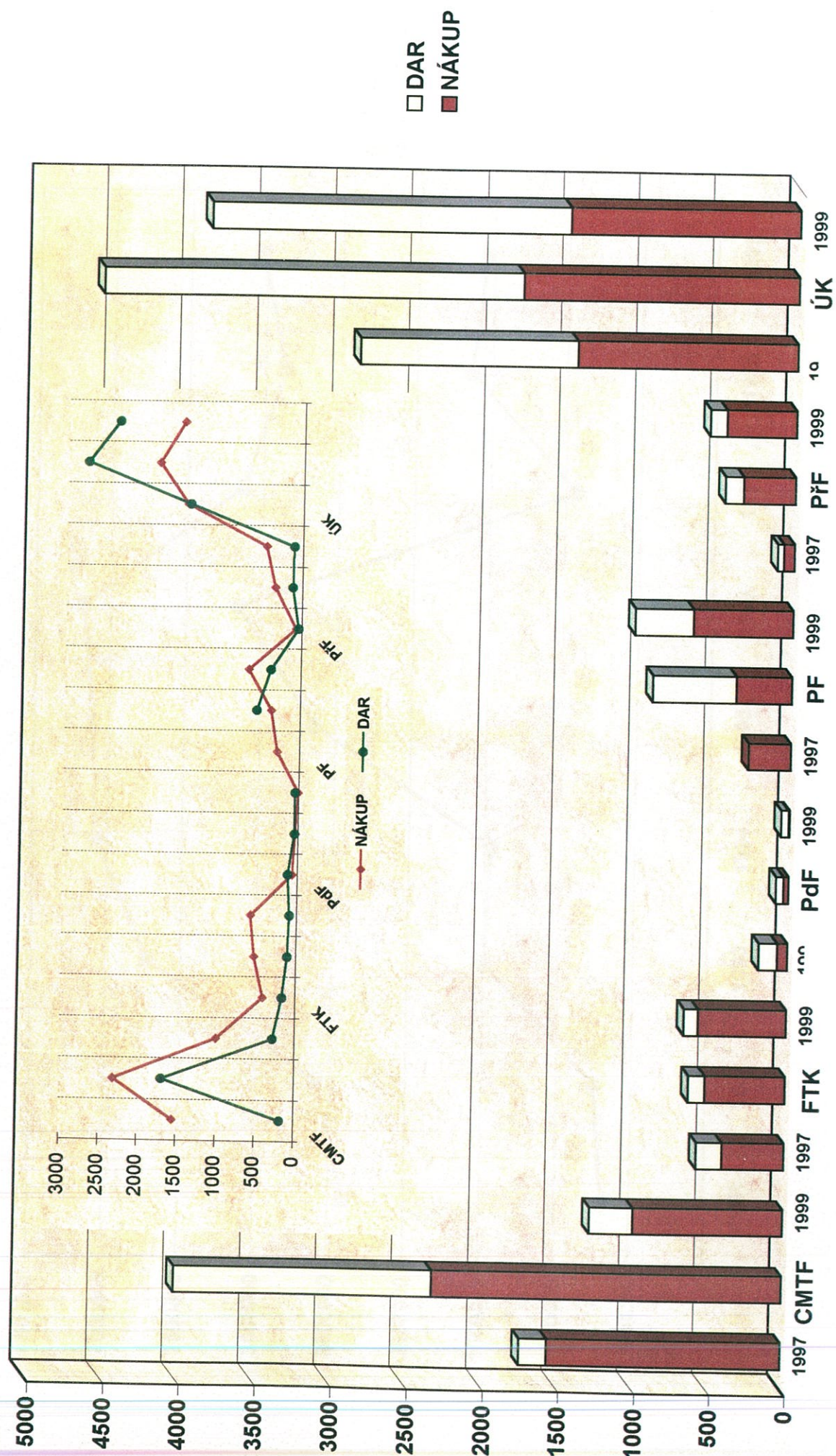
Celkový počet prezenčních výpůjček v r. 1999 - 209.733

V roce 1999 si čtenáři půjčili celkem 272.354 dokumenty

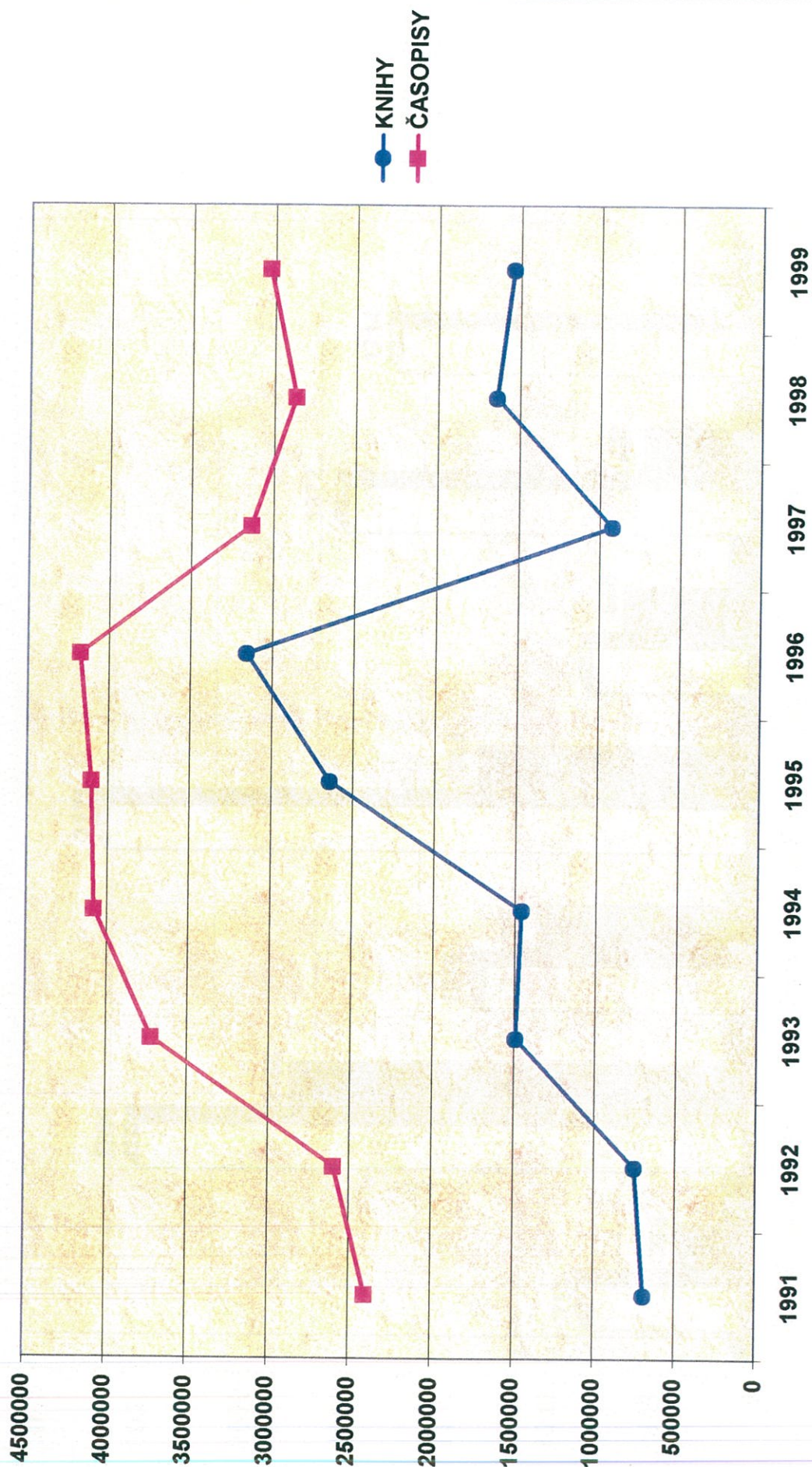
V roce 1999 KUP navštívilo celkem 255.872 čtenářů

Průměrný počet absenčních výpůjček na jednoho čtenáře v roce 1999 - 15,01

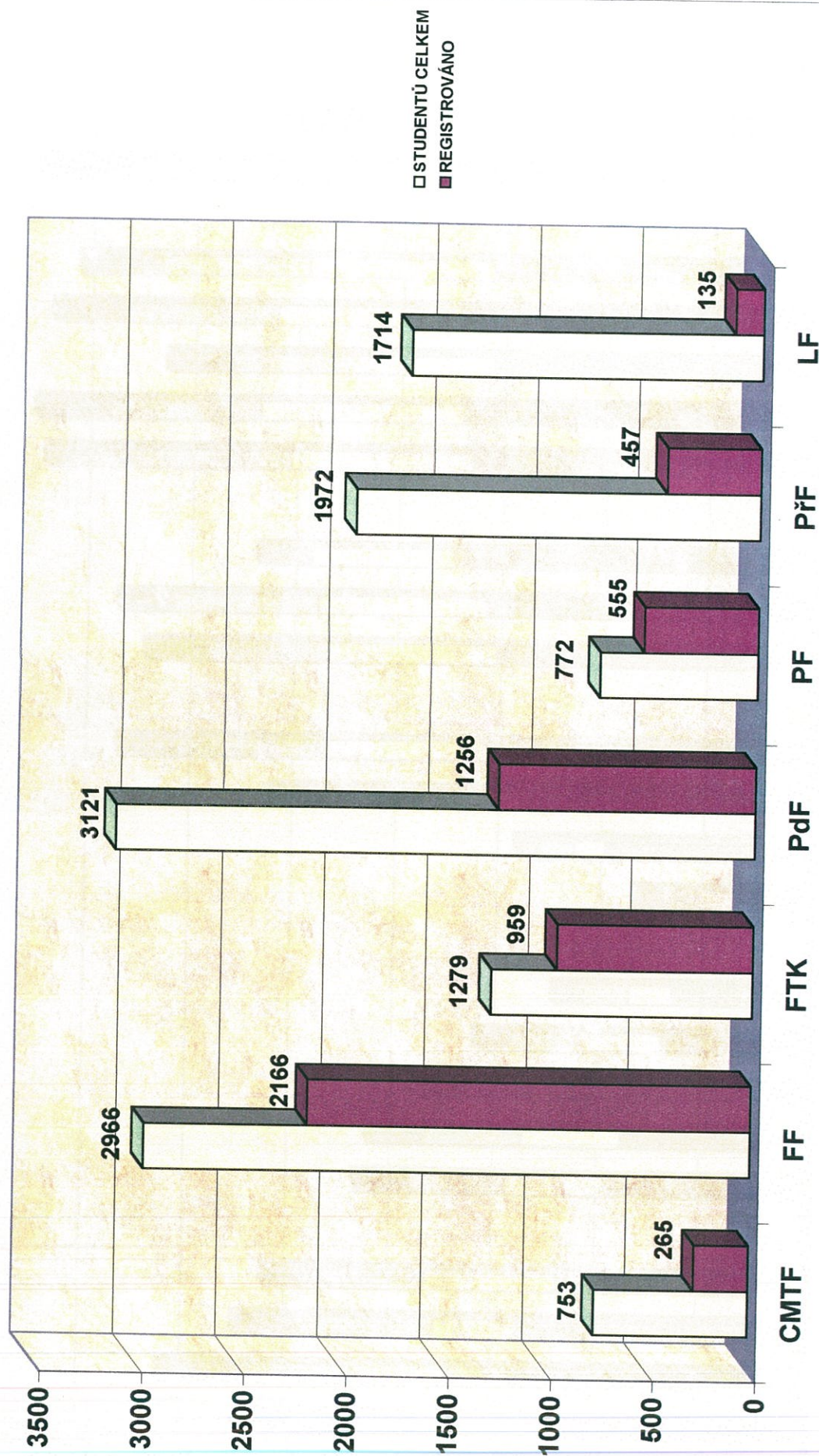
PŘÍRŮSTKY V INFORMAČNÍCH STŘEDISCÍCH A ÚK V LETECH 1997 - 1999



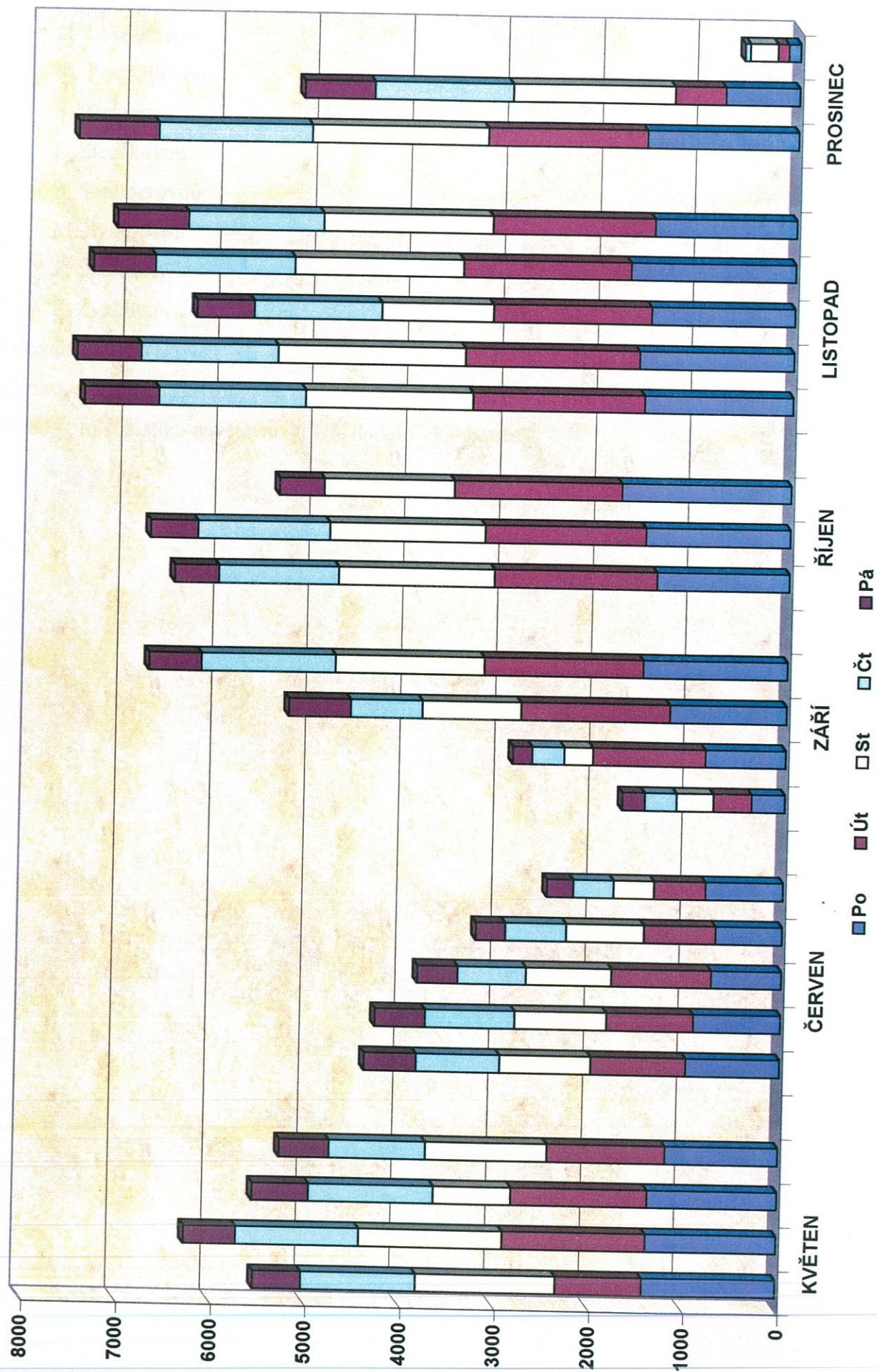
NÁKLADY (v Kč) NA NÁKUP KNIH A ČASOPIŠŮ V KUP V LETECH 1991-1999



POMĚR STUDENTŮ ZAPSANÝCH NA FAKULTÁCH K ZAREGISTROVANÝM V KNIHOVNĚ



POČET NÁVŠTĚVNÍKŮ ÚK



Z podkladů dodaných vedoucími Ústřední knihovny a informačních středisek

D. Lošťákovou

M. Pospíšilovou

S. Riegrem

L. Slezákovou

S. Sommerovou

M. Sýkorovou

Z. Šuldovou

Z. Žvakovou

zpracovala D. Lošťáková.

Statistiku vyhotovila J. Krotilová.

Podklady pro statistiku návštěvnosti ÚK dodal F. Klobouček.